

Ka naabrite juures Avinurmes mälestati mõrvatud sõdureid

Ago Gaškov

Läinud laupäeval avati Avinurme kiriku seinal mälestusplaadid punaväelaste poolt mõrvatud sõduritele ja Vabadussõjas hukunud avinurmlastele.

Avinurme lahing, mis peeti 20. septembril 1944, on üks mitmest vennatapulahingust Viirumaal, ent sellest taplusest on seni võrdlemisi vähe räägitud.

Pärast Narva ja Emajõe rinde läbimurdmist jõudsid Avinurme alla Eesti Laskurkorpuse võitlejad, kes ründasid Eesti Leegioni sõdureid.

Seda, et vastamisi on eesti mehed, said leegioni sõdurid teada lahingu alguses ühelt vangilangenud punaväelaselt.

Taganevad leegionärid võtsid kaasa enamiku haavatuist, üle kümne väga raskelt haavatud

mehe jäeti aga kirikusse, lootuses punaste poolel võidelnud kaasmaalaste humaansusele. Paraku lasid punaväelased haavatud otse kiriku altari ees maha. Veel praegugi on puupõrandal näha punakaspruunid verelaidud.

Nõukogude okupatsiooniaastail kirjeldati Avinurme lahingut hoopis teisiti, justkui oleksid just sakslased kirikus tapatalgud kor-

raldanud. Tegelikult see nii ei olnud. Ausamba avamisel viitasid paljud kõnelejad vajadusele tutvustada Eesti ajalugu objektiivselt nii sõpradele kui ka vaenlastele.

Eelkõige tuleks lähtuda ajaloolisest tõest, mitte sellest, kuidas soovivad meie ajalugu näha teiste riikide poliitikud ja diplomaadid, oli õige mitme kõne juhtmõte.